

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

44244

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Basına ve kamuoyuna yansıyan bilgiler ile uzmanların yaptığı açıklamalar, Diyarbakır'da özellikle ortaokul ve lise çağındaki gençler arasında sigara ve elektronik sigara kullanımının ciddi biçimde arttığını ortaya koymaktadır. Bu artışın yalnızca bireysel bir alışkanlık değil, doğrudan bir halk sağlığı sorunu haline geldiği ifade edilmektedir. Uzman değerlendirmelerine göre akran baskısı, sosyal medya etkisi, aile içi iletişim sorunları ve sınav stresi gibi etkenler gençleri bu tür bağımlılık yapıcı ürünlere yönlentmektedir. Elektronik sigaraların "zararsız" ya da "masum" olarak sunulması ise bu eğilimi daha da hızlandırmaktadır. Öte yandan bağımlılıkla mücadele alanında çalışan kurumlar, özellikle tek kullanımlık elektronik sigara kullanımının kontrolden çıktığını ve durumun alarm seviyesine ulaştığını belirtmektedir.

Sigaraya başlama yaşının 12-13'e kadar düştüğü yönündeki veriler, sorunun yalnızca gençleri değil çocukları da kapsayan yapısal bir krize dönüştüğünü göstermektedir. Ucuz, kolay erişilebilir ve denetimsiz şekilde piyasaya sunulan elektronik sigaralar, özellikle düşük gelirli ailelerin çocukları için yeni bir bağımlılık kapısı haline gelmektedir. Bu tablo, mevcut denetim mekanizmalarının yetersizliğini ve koruyucu-önleyici politikaların eksikliğini açıkça ortaya koymaktadır. Gençlerin bağımlılık girdabına sürüklendiği bir düzende, eğitim politikalarından sosyal politikalara, denetim mekanizmalarından kamusal sorumluluğa kadar bütünlüklü bir yaklaşımın eksikliği dikkat çekmektedir. Gençlerin sağlığını korumak kamusal bir yükümlülük iken, bu alandaki denetimsizlik ve yetersiz politikalar, sorunun büyümesine zemin hazırlamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır'da 18 yaş altı bireyler arasında sigara ve elektronik sigara kullanım oranı nedir? Bu konuda Bakanlığınızın güncel verileri nelerdir?
- 2- Türkiye genelinde ve iller bazında gençler arasında sigara ve elektronik sigara kullanımına ilişkin düzenli veri toplanmakta mıdır? Toplanıyorsa neden kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılmamaktadır?
- 3- Elektronik sigara ve benzeri ürünlerin gençler arasında yaygınlaşmasına karşı hangi somut önlemler alınmaktadır?
- 4- 18 yaş altına sigara ve elektronik sigara satışını önlemeye yönelik denetimler hangi sıklıkla yapılmaktadır ve son 3 yılda kaç işletmeye işlem uygulanmıştır?
- 5- Tek kullanımlık elektronik sigaraların piyasaya arzı ve dağıtımı nasıl denetlenmektedir? Bu ürünlerin kaçak yollarla ülkeye girişine ilişkin tespit edilen vaka sayısı nedir?

- 6- Sosyal medya üzerinden yürütülen tütün ve elektronik sigara pazarlamasına karşı Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
- 7- Okullarda bağımlılıkla mücadele kapsamında yürütülen önleyici programlar nelerdir? Bu programlar Diyarbakır özelinde ne ölçüde uygulanmaktadır?
- 8- Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kurumlar arasında gençlere yönelik bağımlılıkla mücadelede nasıl bir koordinasyon mekanizması bulunmaktadır? Bu mekanizma somut olarak nasıl işlemektedir?
- 9- Diyarbakır'da gençlere yönelik bağımlılık tedavi ve danışmanlık hizmeti sunan merkezlerin sayısı yeterli midir? Son 5 yılda bu merkezlere başvuran genç sayısı nedir?
- 10- Diyarbakır'da gençler arasında artan bağımlılık riskine karşı özel bir eylem planı hazırlanması düşünülmekte midir?